

УПОВНОВАЖЕНИЙ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ

21/8, вул. Інститутська,
Київ 01008, Україна

E-mail: omb@ombudsman.gov.ua
<http://www.ombudsman.gov.ua>

Тел.: (+380 44) 253 2203
Факс: (+380 44) 226 3427

№ 1-2342/16-107

«12» жовтня 2016р.

Конституційний Суд України

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПОДАННЯ

щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини дев'ятої статті 46 Закону України «Про Кабінет Міністрів України»

1. Згідно з частиною дев'ятою статті 46 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» (*Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2014, № 13, ст. 222) стенограма засідання Кабінету Міністрів України є внутрішнім робочим документом Кабінету Міністрів України, що має конфіденційний характер і використовується для складення протоколу засідання. Стенограма засідання Кабінету Міністрів України надається Верховній Раді України, Президенту України, членам Кабінету Міністрів України на їх запит.

2. В Україні визнається і діє принцип верховенства права. Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частини перша та друга статті 8 Конституції України).

Складовою принципу верховенства права є принцип пропорційності. За правовою позицією Конституційного Суду України обмеження прав і свобод людини і громадянина є допустимим виключно за умови, що таке обмеження є домірним (пропорційним) та суспільно необхідним (абзац шостий підпункту 3.3 пункту з мотивувальної частини Рішення від 19 жовтня 2009 року № 26-рп/2009).

Відповідно до частин другої та третьої статті 34 Конституції України кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір.

Здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя.

Згідно з позицією Конституційного Суду України однією з гарантій реалізації конституційних прав на вільне збирання, зберігання, використання і поширення інформації є законодавче закріплення права кожного на доступ до інформації, яке згідно зі статтею 5 Закону України «Про доступ до публічної інформації» забезпечується систематичним та оперативним оприлюдненням інформації в офіційних друкованих виданнях, на офіційних веб-сайтах у мережі Інтернет, на інформаційних стендах та будь-яким іншим способом, а також шляхом надання інформації на запити. Водночас вказане право не є абсолютним. Здійснення прав на вільне збирання, зберігання, використання і поширення інформації може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя (частина третя статті 34 Конституції України). Таким чином, Конституцією України визначено вичерпний перелік підстав, за наявності яких законами України може передбачатися обмеження прав особи на вільне збирання, зберігання, використання і поширення інформації, оскільки реалізація цих прав не повинна порушувати громадські, політичні, економічні, соціальні, духовні, екологічні та інші права, свободи і законні інтереси інших громадян, права та інтереси юридичних осіб (абзац другий статті 5 Закону № 2657), у тому числі й конституційне право особи на невтручання в її особисте і сімейне життя, встановлене частиною першою статті 32 Основного Закону України (абзаци третій, четвертий та шостий пункту 4 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 20 січня 2012 року № 2-рп/2012).

Відповідно право на доступ до інформації, в тому числі до інформації, яка знаходиться у володінні державного органу, гарантується частиною другою статті 34 Конституції України. Воно не є абсолютним і може підлягати обмеженням. Такі обмеження мають бути винятками, що передбачені законом, переслідувати одну або кілька цілей, передбачених частиною третьою статті 34 Конституції України, і бути необхідним у демократичному суспільстві, зокрема, пропорційними щодо цілей, які досягаються.

Слідуючи за позицією Конституційного Суду України обмеження права особи на доступ до інформації не може бути свавільним та несправедливим. Таке обмеження має переслідувати легітимну мету; бути обумовленим суспільною необхідністю досягнення цієї мети, пропорційним та обґрунтованим. У разі обмеження права на доступ до інформації законодавець зобов'язаний запровадити таке правове регулювання, яке дасть можливість оптимально досягти легітимної мети з мінімальним втручанням у реалізацію вказаного права і не порушувати сутнісний зміст такого права (абзац третій підпункту 2.2 пункту 2 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 8 квітня 2015 року № 3-рп/2015).

3. Право на інформацію та допустимість його обмеження також передбачаються міжнародно-правовими актами, зокрема:

– статтею 19 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року (*кожна людина має право на вільне вираження свого погляду: це право включає свободу шукати, одержувати і поширювати будь-яку інформацію та ідеї... воно може бути, отже, пов'язане з певними обмеженнями, які, однак, мають встановлюватися законом і бути необхідними: а) для поважання прав і репутації інших осіб; б) для охорони державної безпеки, громадського порядку, здоров'я чи моральності населення*);

– статтею 19 Загальної декларації прав людини від 10 грудня 1948 року (*кожна людина має право на свободу переконань і на вільне їх виявлення: це право включає свободу безперешкодно дотримуватися своїх переконань та свободу шукати, одержувати і поширювати інформацію...*);

– статтею 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі - Конвенція) (*кожен має право на свободу вираження поглядів. Це право включає свободу дотримуватися своїх поглядів, одержувати і передавати інформацію та ідеї без втручання органів державної влади і незалежно від кордонів... Здійснення цих свобод, оскільки воно пов'язане з обов'язками і відповідальністю, може підлягати таким формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі, для захисту репутації чи прав інших осіб, для запобігання розголошенню конфіденційної інформації або для підтримання авторитету і безсторонності суду*).

У рішенні «Молодіжна ініціатива з прав людини проти Сербії» від 25 червня 2013 року (заява № 48135/06) Європейський суд з прав людини (далі – Європейський суд) вказав, що поняття «свобода одержувати інформацію» охоплює право на доступ до інформації (п. 20).

У рішенні «Угорська спілка громадянських свобод проти Угорщини» (Társaság a Szabadságjogokért v. Hungary) від 14 квітня 2009 року (заява № 37374/05) Європейський суд вказав, що з точки зору інтересів, які захищаються статтею 10 Конвенції, закон не може допускати використання довільних обмежень, які можуть набувати форм непрямой цензури, якщо влада створюватиме перешкоди для збору інформації. Збір інформації є, зокрема, важливою складовою частиною журналістики, і невід'ємним елементом свободи преси, що захищається (п. 27).

Таким чином, відповідно до практики Європейського суду з прав людини стаття 10 Конвенції гарантує доступ до інформації. Це означає, що відмова у доступі до інформації не становитиме порушення статті 10 Конвенції у разі, якщо така відмова матиме законодавчі підстави, переслідуватиме легітимну мету та буде необхідною в демократичному суспільстві.

Відповідно до усталеної практики Європейського суду втручання держави у реалізацію прав людини вважається необхідним у демократичному суспільстві для досягнення законної мети, якщо воно відповідає нагальній соціальній потребі та, серед іншого, є пропорційним законній меті, яка переслідується, та якщо підстави, на які посилаються національні органи влади, є відповідними та достатніми.

Для визначення, чи є обмеження права на доступ до інформації необхідним в демократичному суспільстві, пропорційним легітимній меті, у кожному випадку при обмеженні права відповідний державний орган (розпорядник інформації, суд при розгляді відповідного спору) має враховувати індивідуальні обставини, за яких здійснюється обмеження, встановлювати баланс інтересів та наводити достатні та відповідні аргументи на користь обмеження. Відповідно, законодавство в цій сфері має бути сформульовано таким чином, щоб дозволяти державним органам забезпечувати пропорційність обмеження.

Відповідно до статті 1 Конвенції Високі Договірні Сторони гарантують кожному, хто перебуває під їхньою юрисдикцією, права і свободи, визначені в розділі I цієї Конвенції. Відповідно, ратифікувавши Конвенцію, Україна взяла на себе зобов'язання гарантувати, зокрема, право на доступ до інформації (стаття 10 Конвенції), що, в свою чергу, означає впроваджувати таке законодавство в цій сфері, яке б забезпечувало можливість встановлення балансу інтересів при здійсненні обмеження доступу до інформації, і, таким чином, забезпечувати його пропорційність.

Аналогічний підхід має дотримуватись при аналізі законодавчих положень в сфері доступу до публічної інформації на предмет їх відповідності конституційним вимогам, враховуючи позицію Конституційного Суду України щодо умов, за яких можливе обмеження права особи, а саме за умови пропорційності та суспільної необхідності.

4. У контексті міжнародних стандартів також необхідно враховувати спільну декларацію Спеціального доповідача ООН з питань свободи переконань і вираження поглядів, Представника ОБСЄ з питань свободи ЗМІ і Спеціального доповідача ОАД (Організація американських держав) з питань свободи вираження поглядів, прийняту у грудні 2004 року, у відповідній частині якої міститься наступне положення: *«Право на доступ до інформації органів державної влади є одним з основоположних прав людини, які повинні бути забезпечені на національному рівні шляхом ухвалення комплексного законодавства (наприклад, Закону «Про свободу інформації»), в основі якого буде покладено принцип максимального розкриття інформації зі встановленням презумпції, що вся інформація буде доступною і підлягатиме лише невеликій кількості винятків в обмеженні. ... Доступ до інформації є правом громадян. У результаті процедури для доступу до інформації мають бути простими, швидкими та безкоштовними, або недорогими. Право на доступ повинно бути предметом вузької, ретельно розробленої системи винятків для захисту важливих суспільних і приватних інтересів, в тому числі таємниці. Винятки повинні застосовуватися лише там, де існує ризик заподіяння серйозної шкоди захищеним інтересам, і якщо шкода є більшою, ніж загальний суспільний інтерес в отриманні доступу до інформації. На орган державної влади, який хоче відмовити у доступі, повинен накладатися тягар доведення того, що інформація підпадає під дію системи винятків.»*

5. Визначаючи, що стенограма засідання Кабінету Міністрів України є внутрішнім робочим документом Кабінету Міністрів України, що має конфіденційний характер, частина дев'ятого статті 46 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» встановлює абсолютне обмеження права особи на доступ до відповідної інформації.

Відповідно, виникає питання, чи може таке законодавче обмеження вважатись таким, що не суперечить положенням статті 34 та частини першої статті 8 Конституції України, є пропорційним і суспільно необхідним.

6. Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади (частина перша статті 113 Конституції України).

Кабінет Міністрів України 1) забезпечує державний суверенітет і економічну самостійність України, здійснення внутрішньої і зовнішньої політики держави, виконання Конституції і законів України, актів Президента України; 2) вживає заходів щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина; 3) забезпечує проведення фінансової, цінової, інвестиційної та податкової політики; політики у сферах праці й зайнятості населення, соціального захисту, освіти, науки і культури, охорони природи, екологічної безпеки і природокористування; 4) розробляє і здійснює загальнодержавні програми економічного, науково-технічного, соціального і культурного розвитку України; 5) забезпечує рівні умови розвитку всіх форм власності; здійснює управління об'єктами державної власності відповідно до закону; 6) розробляє проект закону про Державний бюджет України і забезпечує виконання затвердженого Верховною Радою України Державного бюджету України, подає Верховній Раді України звіт про його виконання; 7) здійснює заходи щодо забезпечення обороноздатності і національної безпеки України, громадського порядку, боротьби зі злочинністю; 8) організовує і забезпечує здійснення зовнішньоекономічної діяльності України, митної справи; 9) спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади; 9⁻¹) утворює, реорганізовує та ліквідує відповідно до закону міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, діючи в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади; 9⁻²) призначає на посади та звільняє з посад за поданням Прем'єр-міністра України керівників центральних органів виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету Міністрів України; 10) здійснює інші повноваження, визначені Конституцією та законами України (стаття 116 Конституції України).

Відповідно до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Кабінет Міністрів України є колегіальним органом. Кабінет Міністрів України приймає рішення після обговорення питань на його засіданнях (частина третя статті 3); організаційною формою роботи Кабінету Міністрів України є його засідання (частина перша статті 46); засідання Кабінету Міністрів України стенографується, його рішення оформлюється протоколом, який є офіційним документом (частина восьма статті 46).

Таким чином, стенограма засідання Кабінету Міністрів України відображає порядок розгляду питань, що мають значення для всього суспільства, позиції членів Кабінету Міністрів щодо цих питань, містить інформацію про дискусії, які мали місце перед прийняттям рішення, аргументи різних посадових осіб на користь та проти прийняття певного рішення. Відповідно, інформація, що міститься в стенограмі засідання Кабінету Міністрів України, є суспільно необхідною, крім випадків, коли буде встановлено, що її оприлюднення дійсно зашкодить інтересам, передбаченим частиною третьою статті 34 Конституції України.

7. Як вже вказувалось вище згідно з позицією Конституційного Суду України однією з гарантій реалізації конституційних прав на вільне збирання, зберігання, використання і поширення інформації є законодавче закріплення права кожного на доступ до інформації, яке згідно зі статтею 5 Закону України «Про доступ до публічної інформації» забезпечується систематичним та оперативним оприлюдненням інформації в офіційних друкованих виданнях, на офіційних веб-сайтах у мережі Інтернет, на інформаційних стендах та будь-яким іншим способом, а також шляхом надання інформації на запити. (...) Таким чином, Конституцією України визначено вичерпний перелік підстав, за наявності яких законами України може передбачатися обмеження прав особи на вільне збирання, зберігання, використання і поширення інформації, оскільки реалізація цих прав не повинна порушувати громадські, політичні, економічні, соціальні, духовні, екологічні та інші права, свободи і законні інтереси інших громадян, права та інтереси юридичних осіб (абзац другий статті 5 Закону № 2657), у тому числі й конституційне право особи на невтручання в її особисте і сімейне життя, встановлене частиною першою статті 32 Основного Закону України (абзаци третій, четвертий та шостий пункту 4 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 20 січня 2012 року № 2-рп/2012).

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (далі – Закон № 2939) публічна інформація - це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Відповідно до пп. 1 та 4 частини першої статті 3 Закону № 2939 право на доступ до публічної інформації гарантується, зокрема, обов'язком розпорядників інформації надавати та оприлюднювати інформацію, крім випадків, передбачених законом; доступом до засідань колегіальних суб'єктів владних повноважень, крім випадків, передбачених законодавством.

Інформацією з обмеженим доступом є: 1) конфіденційна інформація; 2) таємна інформація; 3) службова інформація (частина перша статті 6 Закону № 2939).

Конфіденційна інформація - інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, та яка може поширюватися у визначеному ними порядку за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов. Не може бути віднесена до конфіденційної інформація, зазначена в частині першій і другій статті 13 цього Закону. Розпорядники інформації, визначені частиною першою статті 13 цього Закону, які володіють конфіденційною інформацією, можуть поширювати її лише за згодою осіб, які обмежили доступ до інформації, а за відсутності такої згоди - лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини (стаття 7 Закону № 2939).

Відповідно до частини другої 21 Закону України «Про інформацію» (далі Закон № 2657) конфіденційною є інформація про фізичну особу, а також

інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень.

Обмеження доступу до інформації здійснюється відповідно до закону при дотриманні сукупності таких вимог: 1) виключно в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя; 2) розголошення інформації може завдати істотної шкоди цим інтересам; 3) шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні (частина друга статті 6 Закону № 2939).

Інформація з обмеженим доступом має надаватися розпорядником інформації, якщо немає законних підстав для обмеження у доступі до такої інформації, які існували раніше (частина четверта статті 6 Закону № 2939).

Розпорядник інформації має право відмовити в задоволенні запиту, зокрема, якщо інформація, що запитується, належить до категорії інформації з обмеженим доступом відповідно до частини другої статті 6 цього Закону (п. 2 частини першої статті 22 Закону № 2939).

Аналіз вказаних положень свідчить, що законодавством України імplementовано принцип відкритості інформації, зокрема, про діяльність суб'єктів владних повноважень та їх посадових осіб, через визначення окремих випадків, коли доступ до такої інформації є обмеженим. Вбачається, що положення частини другої статті 6 Закону № 2939 відображають конституційну вимогу статті 34 у поєднанні із частиною першою статті 8 Конституції України щодо встановлення балансу між інтересом особи (суспільства) одержати інформацію та інтересом обмеження до неї доступу. Це відбувається через реалізацію на практиці вимоги законодавця щодо обмеження доступу виключно в цілях, вичерпний перелік яких передбачено в частині другій статті 6 Закону № 2939, а також вимогу завжди встановлювати баланс інтересів (п. 3 частини другої статті 6 Закону № 2939). Крім того, принцип пропорційності обмеження також імplementовано в положеннях частини четвертої та частини сьомої статті 6 Закону № 2939. Перше вказане положення вимагає при обмеженні доступу до інформації завжди аналізувати актуальність ризиків її оприлюднення зі впливом часу, друге положення, вказуючи, що обмеженню підлягає інформація, а не документ, не дозволяє обмежувати доступ до всієї інформації в документі лише на тій підставі, що йому присвоєно відповідний обмежувальний гриф або містить інформацію з обмеженим доступом. У такому разі розпорядник інформації все одно має проаналізувати запитуваний документ і надати для ознайомлення інформацію з нього, доступ до якої не обмежений.

Відповідно, Законом України «Про доступ до публічної інформації» встановлено принцип відкритості інформації про діяльність суб'єктів владних повноважень, окрім визначених Конституцією України випадків, за яким особі немає необхідності обґрунтовувати, в чому полягає суспільна необхідність в оприлюдненні такої інформації. Тягар доведення наявності підстав для обмеження доступу до запитуваної інформації покладається на державний орган.

Законодавство України щодо стенограм різних державних органів передбачає принцип відкритості відповідної інформації. Так, відповідно до частини першої статті 9 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» комітети інформують громадськість про свою діяльність, зокрема, шляхом оприлюднення протоколів та стенограм засідань комітетів та слухань у комітетах. Засідання та інші заходи комітетів, які проводяться відкрито, мають право відвідувати журналісти, працівники засобів масової інформації, представники громадських організацій.

Відповідно до частин першої та другої статті 55 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» пленарне засідання Верховної Ради стенографується. Ведення стенограми, видання стенографічного бюлетеня пленарного засідання Верховної Ради здійснює Апарат Верховної Ради. Стенограма і стенографічний бюлетень пленарного засідання Верховної Ради мають повністю відображати хід обговорень, результати голосування проектів законів, постанов, інших актів Верховної Ради і прийняті рішення, у тому числі процедурні. Вони повинні містити інформацію про номер, день, час, місце проведення та порядок денний пленарного засідання, а також прізвище головуючого на пленарному засіданні. Стенограма відкритих пленарних засідань Верховної Ради до її редагування розміщується на офіційному веб-сайті Верховної Ради не пізніше наступного дня після пленарного засідання, після редакційного опрацювання оформляється в тижневий строк і підписується керівником Апарату Верховної Ради. Протягом цього часу народний депутат може подати свої зауваження щодо неточностей, допущених у стенограмі пленарного засідання.

У той же час положення частини дев'ятої статті 46 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» в частині, що передбачає, що стенограма засідання Кабінету Міністрів України є внутрішнім робочим документом Кабінету Міністрів України, що має конфіденційний характер, ґрунтується на принципі абсолютного обмеження доступу суспільства до інформації про діяльність державного органу у відповідній частині.

Однак, частина третя статті 34 Конституції України встановлює вичерпний перелік підстав, за яких можливе обмеження доступу до інформації. Так, це положення передбачає перелік різних інтересів, за наявності яких можливе обмеження права. Відповідно і закон має передбачати можливість обмеження інформації виключно в цих інтересах. У разі ж відсутності достатніх та відповідних аргументів щодо необхідності захисту вказаних інтересів шляхом обмеження доступу до інформації, інформація має бути відкритою для суспільства і надаватись на запит у відповідності до встановленого порядку. Проте, оскаржуване положення встановлює абсолютне обмеження права незалежно від того, чи вимагають цього захищені інтереси, виключає можливість забезпечувати баланс інтересів в кожному конкретному випадку з врахуванням особи запитувача, характеру інформації, що містить відповідна стенограма, ролі такої інформації в суспільній дискусії щодо значущих для суспільства питань.

З огляду на викладене обмеження доступу до інформації, про яку йдеться, у такій абсолютній формі не може вважатись суспільно необхідним, пропорційним.

Зважаючи на те, що стенограми засідань Кабінету Міністрів України містять інформацію про думки посадових осіб з тих чи інших питань, що розглядалися, необхідно враховувати наступні правові позиції Конституційного Суду України та Європейського суду з прав людини.

Так, відповідно до рішення Конституційного Суду України від 20 січня 2012 року № 2-рп/2012 «інформацією про особисте та сімейне життя особи є будь-які відомості та/або дані про відносини немайнового та майнового характеру, обставини, події, стосунки тощо, пов'язані з особою та членами її сім'ї, за винятком передбаченої законами інформації, що стосується здійснення особою, яка займає посаду, пов'язану з виконанням функцій держави або органів місцевого самоврядування, посадових або службових повноважень. Така інформація про особу є конфіденційною.»

У вказаному вище рішенні у справі «Угорська спілка громадянських свобод проти Угорщини» Європейський суд вказав, що якщо публічні особи зможуть здійснювати цензуру ЗМІ й контролювати суспільні дискусії, посиляючись на свої особисті права і стверджуючи, що їхні думки з державних питань пов'язані з їхньою особистістю й тому є персональними даними, які не можуть бути розкриті без їхньої згоди, це матиме фатальні наслідки для свободи вираження думок в царині політики.

Відповідно, обмеження доступу до стенограми засідання Кабінету Міністрів України на підставі наявності в ній інформації, що стосується посадових осіб, які брали участь в засіданні, є недопустимим, враховуючи їх публічність та характер питань, що обговорюються на засіданні.

З огляду на вказане, можна дійти висновку, що положення частини дев'ятої статті 46 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» суперечать конституційним положенням частини першої статті 8 та частини другої у поєднанні з частиною третьою статті 34 Конституції України.

8. Відповідно до § 26 (Закриті засідання) Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950 «Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України», за рішенням Прем'єр-міністра може бути проведено закрите засідання Кабінету Міністрів. У закритому засіданні беруть участь члени Кабінету Міністрів, а також особи, присутність яких необхідна для розгляду питання. Перелік таких осіб попередньо погоджується з Прем'єр-міністром. Підготовка матеріалів з питань, які розглядаються на закритому засіданні Кабінету Міністрів, допуск на таке засідання, оформлення протоколу та прийнятих актів здійснюються, зокрема, з дотриманням встановлених правил роботи із секретними документами або документами, які містять інформацію з обмеженим доступом.

З огляду на вказане визнання Конституційним Судом України оскаржуваного положення неконституційним не унеможливить обмеження доступу до стенограм засідань Кабінету Міністрів України у випадках, коли дійсно їх оприлюднення

може завдати шкоду інтересам, передбаченим частиною третьою статті 34 Конституції України.

9. Керуючись статтями 101 і 147, абзацом другим п. 1 частини першої статті 150 Конституції України, п. 1 статті 13, статтями 39 і 82 Закону України «Про Конституційний Суд України», п. 3 частини першої статті 13 та статтею 15 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ПРОШУ:

Визнати таким, що не відповідає положенням частини першої статті 8, частини другої у поєднанні із частиною третьою статті 34 Конституції України положення частини дев'ятої статті 46 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» в частині, що передбачає, що стенограма засідання Кабінету Міністрів України є внутрішнім робочим документом Кабінету Міністрів України, що має конфіденційний характер.

У конституційному провадженні за цим поданням братиму участь особисто.

Додатки:

1. Конституція України (витяг).
2. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року (витяг).
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року (витяг).
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (витяг).
5. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» (витяг).
6. Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» (витяг).
7. Закон України «Про комітети Верховної Ради України» (витяг).
8. Закон України «Про доступ до публічної інформації» (витяг).
9. Закон України «Про інформацію» (витяг).
10. Регламент Кабінету Міністрів України, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950 «Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України», § 26 (витяг).
11. Рішення Конституційного Суду України від 8 квітня 2015 року № 3-рп/2015 (витяг).
12. Рішення Конституційного Суду України від 20 січня 2012 року № 2-рп/2012 (витяг).
13. Рішення Європейського суду з прав людини від 25 червня 2013 року у справі «Молодіжна ініціатива з прав людини проти Сербії» (*Youth Initiative for Human Rights v. Serbi*), заява № 48135/06, <http://hudoc.echr.coe.int> (витяг).
14. Рішення Європейського суду з прав людини від 14 квітня 2009 року у справі «Угорська спілка громадянських свобод проти Угорщини»

(Társaság a Szabadságjogokért v. Hungary), заява № 37374/05, <http://hudoc.echr.coe.int> (витяг).

15. Спільна декларація Спеціального доповідача ООН з питань свободи переконань і вираження поглядів, Представника ОБСЄ з питань свободи ЗМІ і Спеціального доповідача ОАД з питань свободи вираження поглядів від 6 грудні 2004 року <http://www.osce.org/fom/99558?download=true>.
16. Науковий висновок Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.
17. Науковий висновок Львівського національного університету імені Івана Франка.

В.В. Лутковська